

**AUDITO, APSKAITOS, TURTO VERTINIMO IR NEMOKUMO VALDYMO TARNYBA PRIE
LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJOS**

**ĮMONIŲ BANKROTO IR RESTRUKTŪRIZAVIMO BEI FIZINIŲ ASMENŲ BANKROTO
PROCESŲ EIGOS 2016 M. SAUSIO–GRUODŽIO MĖN. APŽVALGA**

2017-02-01 Nr. (6.13) D4-535
Vilnius

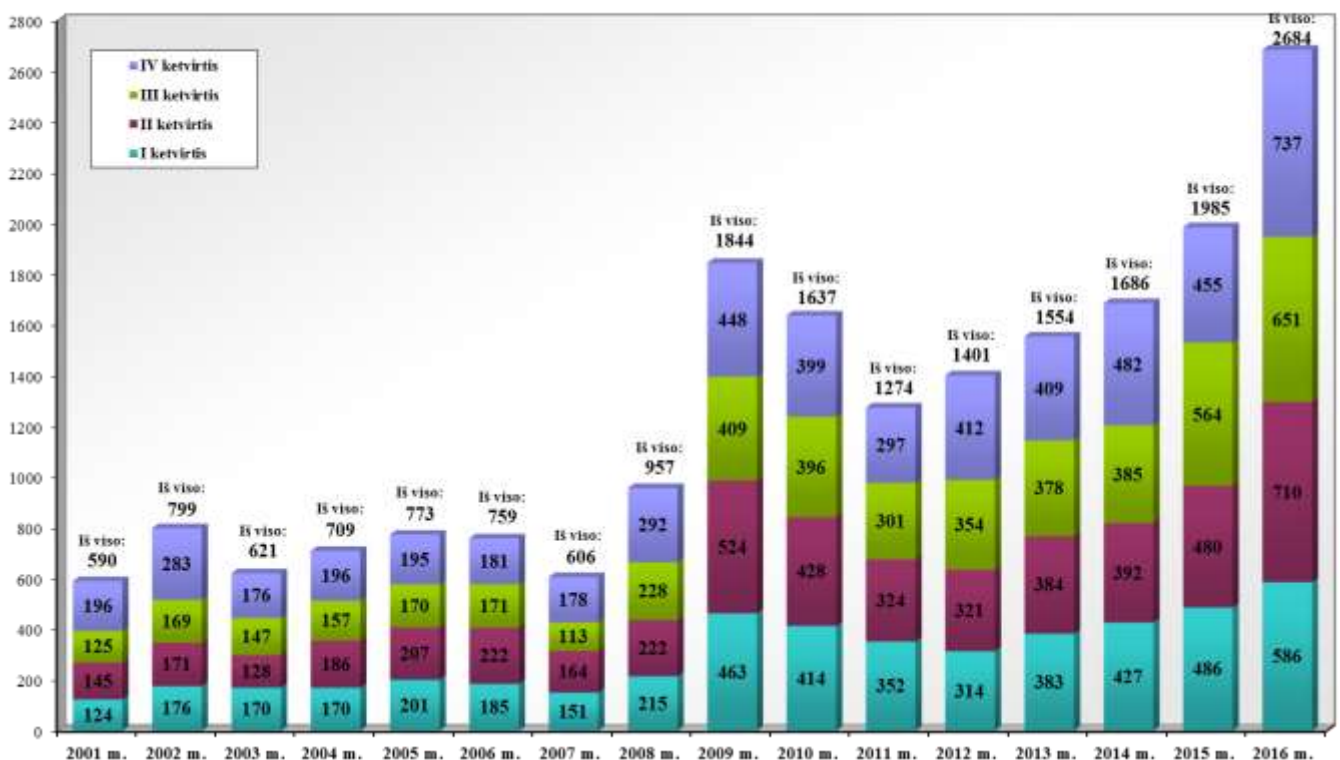
ĮMONIŲ BANKROTAS

Laikotarpiu nuo 1993 m. iki 2016 m. gruodžio 31 d. bankrotas buvo paskelbtas 20892 įmonėms ir 16 bankų iš kurių 16154 įmonių (77,3 proc.) ir 14 bankų (87,5 proc.) bankroto procesas baigtas (15712 įmonių likviduotos, 211 bankroto bylos panaikintos, 231 įmonei bankroto bylos nutrauktos arba nutraukti ne teismo tvarka vykdomi bankroto procesai, iš jų 98 sudarytos taikos sutartys, 75 įmonės atsiskaitė su kreditoriais, 28 įmonių kreditoriai atsiskakė reikalavimų ir kt.). 2016 m. pabaigoje bankroto procesas buvo vykdomas 2 bankuose ir 4738 įmonėse, iš jų likvidavimo procedūra vykdoma 3158 įmonėse, 1580 bankrutuojančioms įmonėms sprendimas dėl tolesnės bankroto procedūros vykdymo dar nebuvo priimtas.

Per 2016 m. bankroto procesai buvo pradėti 2684 įmonėms, tai sudaro 2,6 proc. visų šalyje veikiančių ūkio subjektų*. Šis skaičius yra 699 įmonėmis arba 35,2 proc. didesnis nei 2015 m. (1985 įm.) (žr. 1 paveikslą).

1 paveikslas

Pradėti bankroto procesai pagal ketvirčius

2016 m. per ketvirtį vidutiniškai bankrotas buvo inicijuojamas 671 įm. (per mėnesį – 224 įm.), o per 2015 m. – 496 įm. (per mėnesį – 165 įm.).

Nuo 2012 m. pastebima pastovi 9–11 proc. bankroto procesų augimo tendencija, tačiau pastaraisiais metais nuo 2015 m. sausio 1 d. pradėjusi veikti Bankroto administratorių atrankos kompiuterinė programa (toliau – programa) paskatino dar didesnę bankrutuojančių įmonių skaičiaus augimą. Valstybinės institucijos (įmonių kreditorės) įgavo galimybę inicijuoti bankroto procesą per programą automatiškai paskiriant administratorių senai neveikiančioms, prikaupusioms skolų ir neturinčioms turto įmonėms.

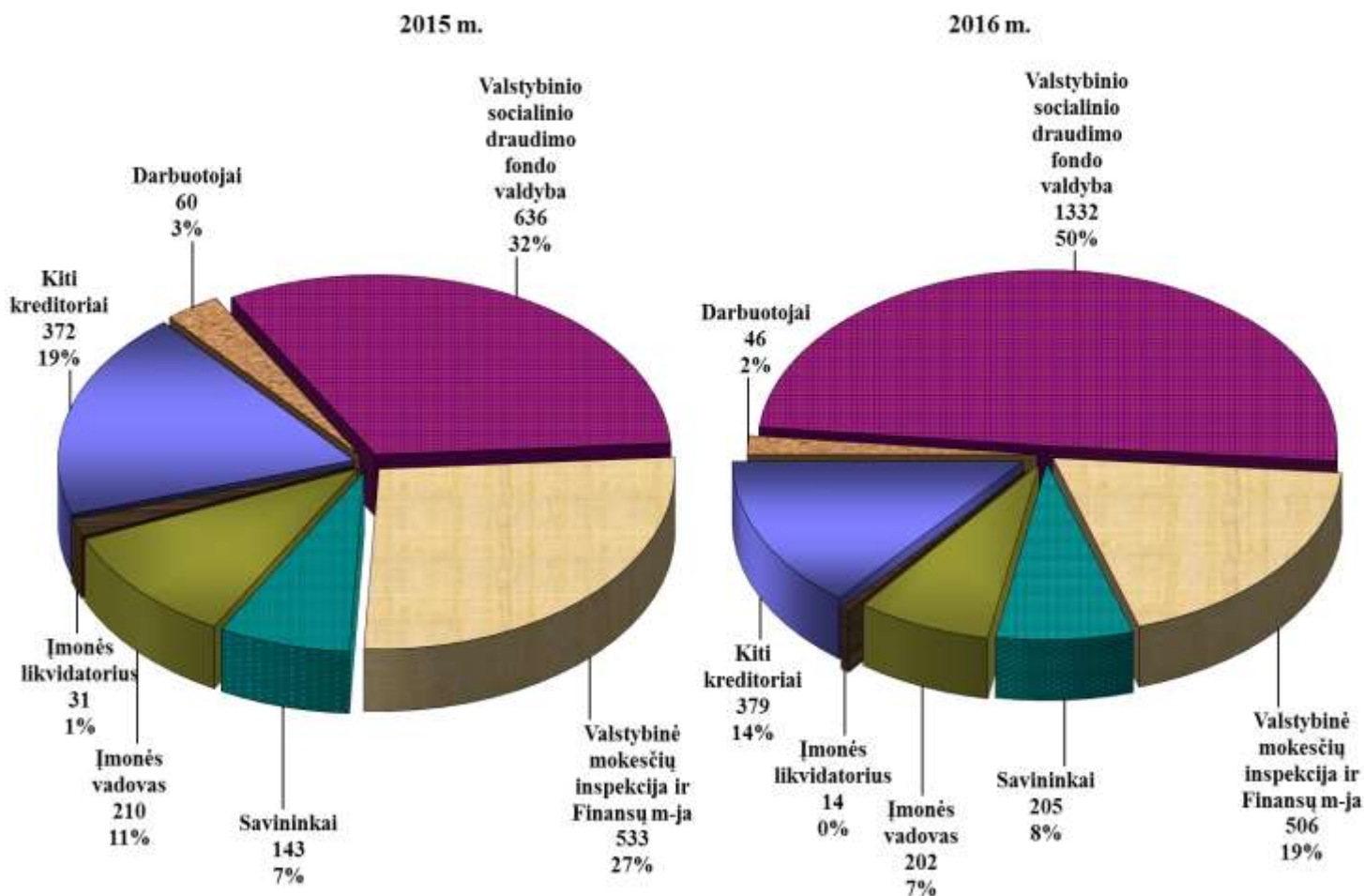
*Lietuvos statistikos departamento duomenimis 2017 m. sausio 1 d. Lietuvoje veiklą vykdė 104 074 Juridinių asmenų registre įregistruotų ūkio subjektų.

Bankroto proceso iniciatoriai

Analizuojant bankroto procesus pagal iniciatorius 2016 m. aktyviausi inicijuojant įmonių bankrotus buvo Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba (toliau – VSDFV) (49,6 proc.) ir Valstybinė mokesčių inspekcija (toliau – VMI) (18,9 proc.), 14,1 proc. bankroto procesų inicijavo kiti įmonės kreditoriai, 7,6 proc. – savininkai, 7,5 proc. – įmonių vadovai ir 1,7 proc. – įmonės darbuotojai (žr. 2 paveikslą).

2 paveikslas

Bankroto procesų iniciatoriai

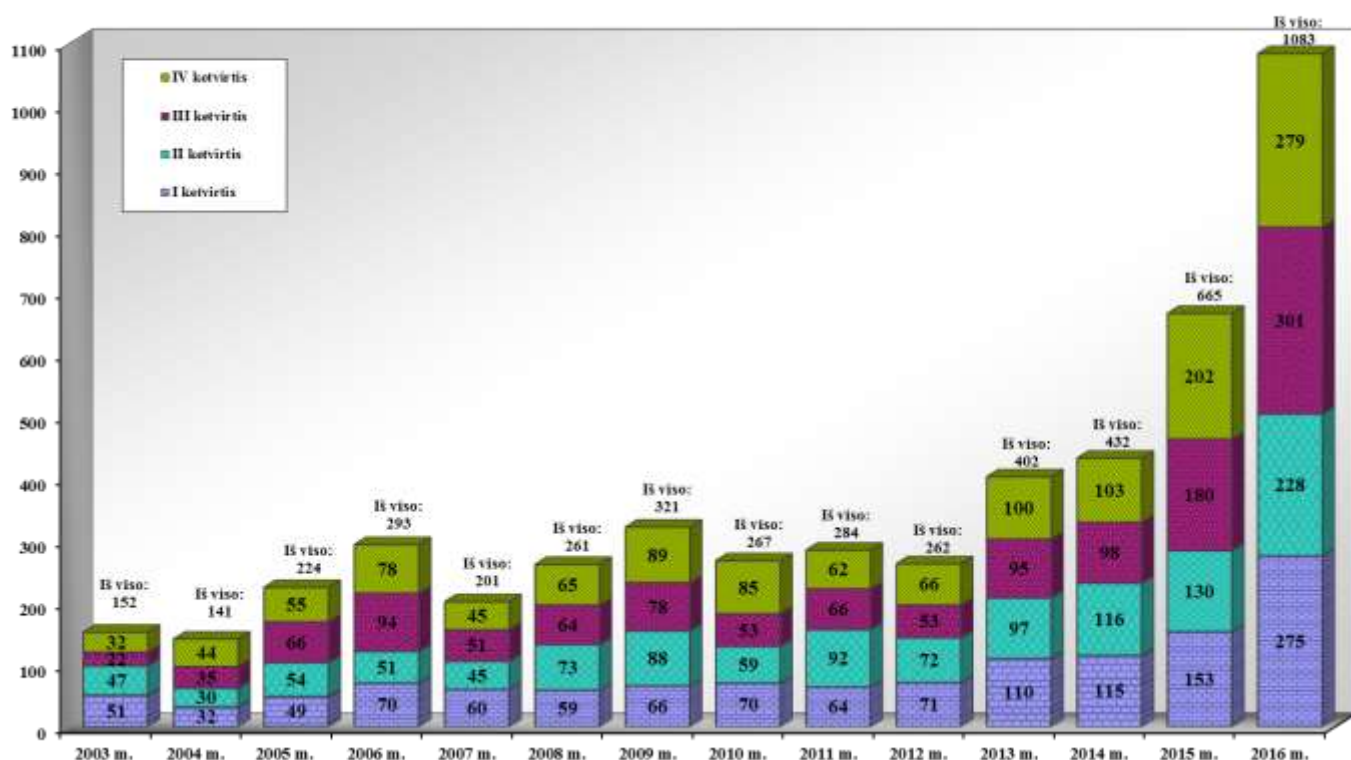

Lyginant bankroto procesų iniciatorių aktyvumą 2016 m. su 2015 m. matyti, kad daugiau nei 2 kartus (109,4 proc.) išaugo VSDFV inicijuojamų bankroto procesų skaičius, taip pat daugiau bankroto procesų inicijavo savininkai (43,4 proc.) ir kiti įmonės kreditoriai (1,9 proc.). Įmonės likvidatorių iniciatyva keliant bankroto procesus mažėjo -54,7 proc., įmonės darbuotojų – -23,3 proc., VMI – -17,9 proc., įmonės vadovų – -3,8 proc.

Supaprastinti bankroto procesai

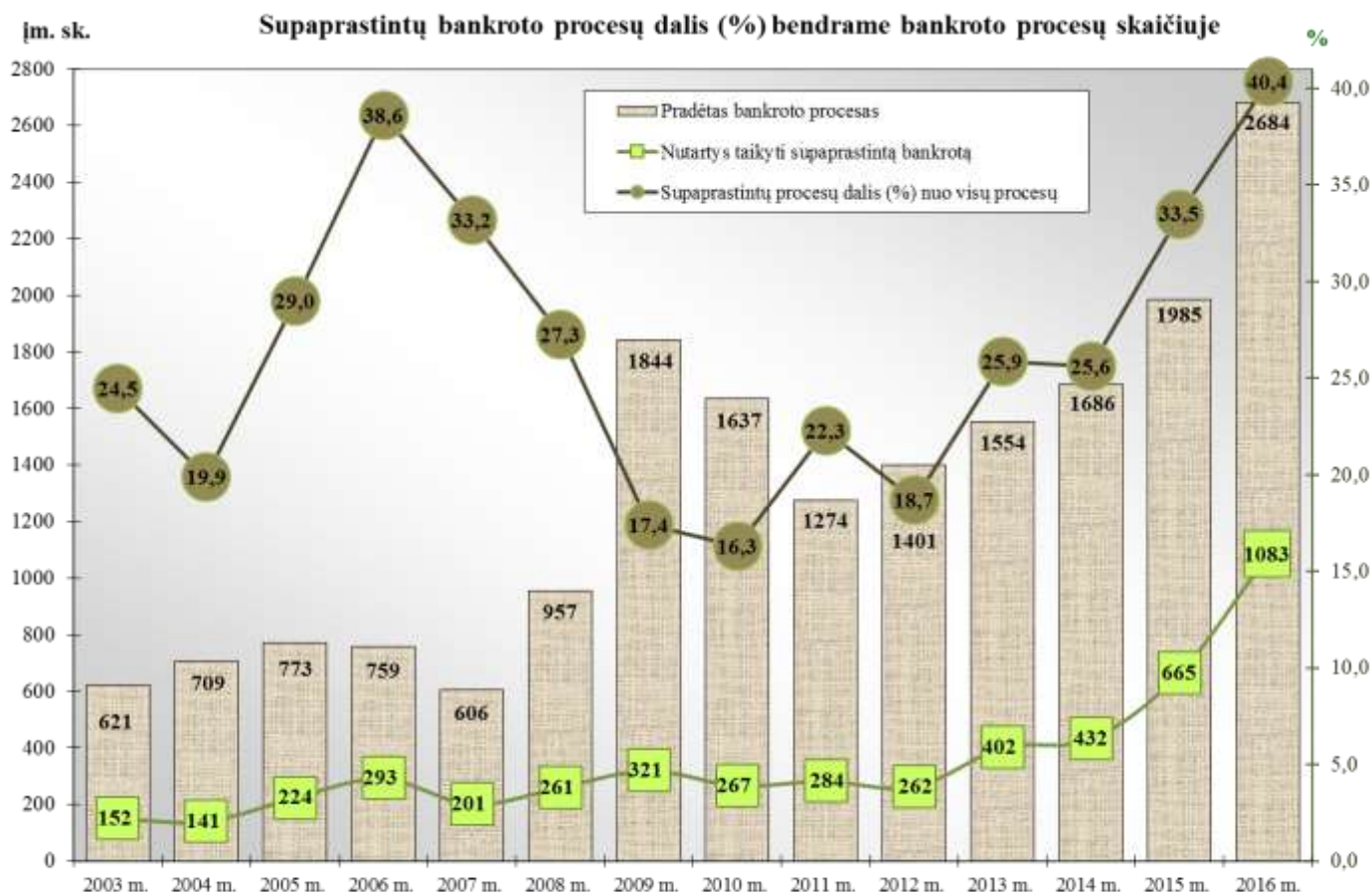
Nuo 2003 m. sausio 1 d. iki 2016 m. gruodžio 31 d. supaprastintas bankroto procesas iš viso buvo pradėtas taikyti 4988 įm., iš kurių 145 įm. ši procedūra buvo nutraukta. Per 2016 m. supaprastinti bankroto procesai buvo pradėti 1083 įm., t. y. šių procesų skaičius išaugo 62,9 proc. lyginant su 2015 m. (665 įm.) (žr. 3 paveikslą). Šie skaičiai taip pat patvirtina, kad vis daugiau bankroto procesų inicijuojama beturtėms įmonėms.

Supaprastintų bankroto procesų skaičius (pagal nutarties priėmimo datą)

Sparčiai augant supaprastintų bankroto procesų skaičiui, supaprastintų procesų dalis bendrame bankrutuojančių įmonių skaičiuje taip pat ryškiai didėja: 2014 m. – 25,6 proc.; 2015 m. – 33,5 proc.; 2016 m. – 40,4 proc. (žr. 4 paveikslą).

4 paveikslas

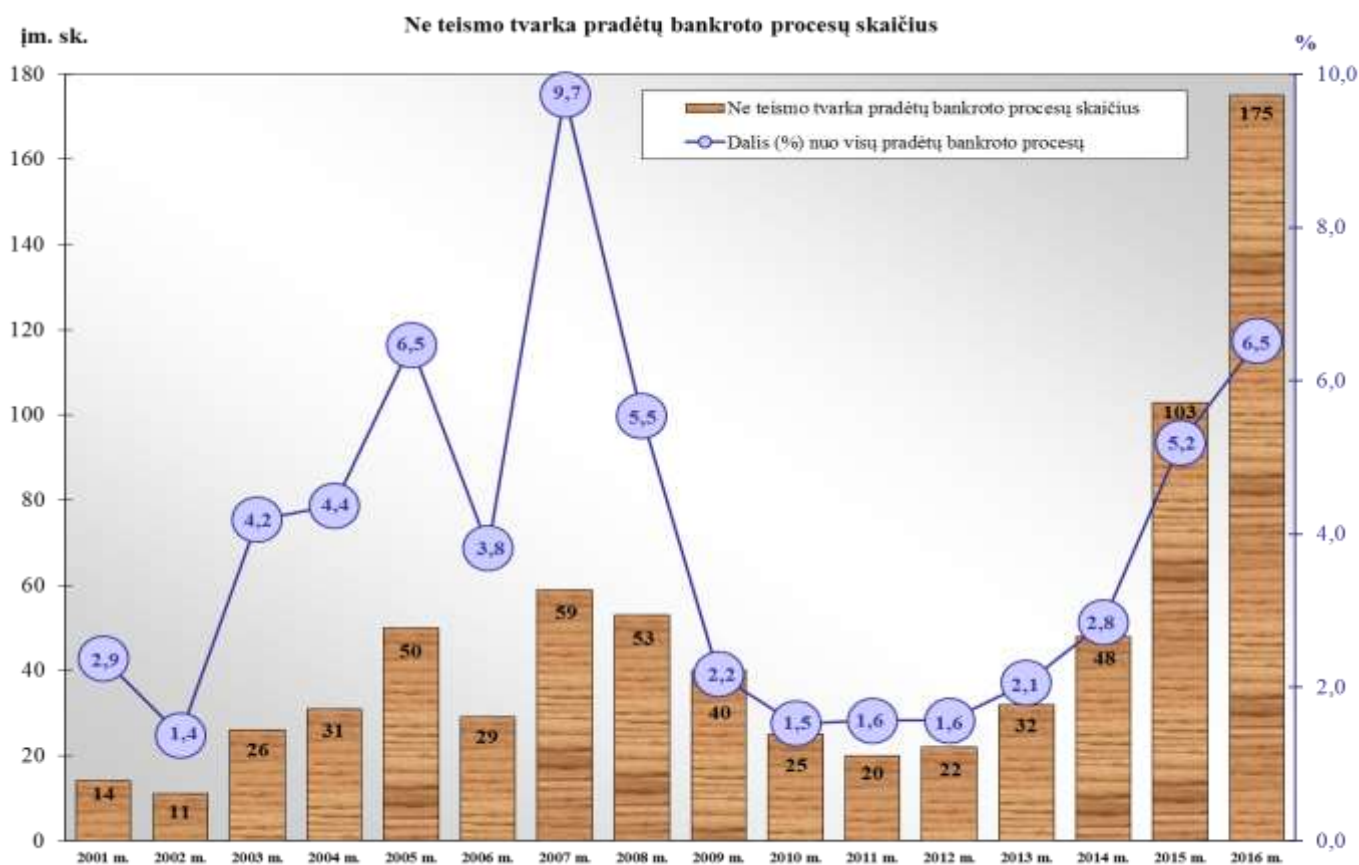

Bankroto procesai teismo ir ne teismo tvarka

Per 2016 m. bankroto bylos teisme buvo iškeltos 2509 įmonėms (93,5 proc.), o 175 įmonių (6,5 proc.) bankroto procesai pradėti ne teismo tvarka. 2016 m., palyginti su 2015 m., bankroto bylų teisme išaugo 33,3 proc., o ne teismo tvarka vykdomų procesų – 69,9 proc. (žr. 5 paveikslą).

Kadangi ne teismo tvarka vykdam bankroto procedūras administratorių paskiria kreditoriai ir išvengiama per programą automatiškai paskiriamo administratoriaus procedūrų, todėl tai paskatino vis dažniau inicijuojamų neteisminių bankroto procesų augimą.

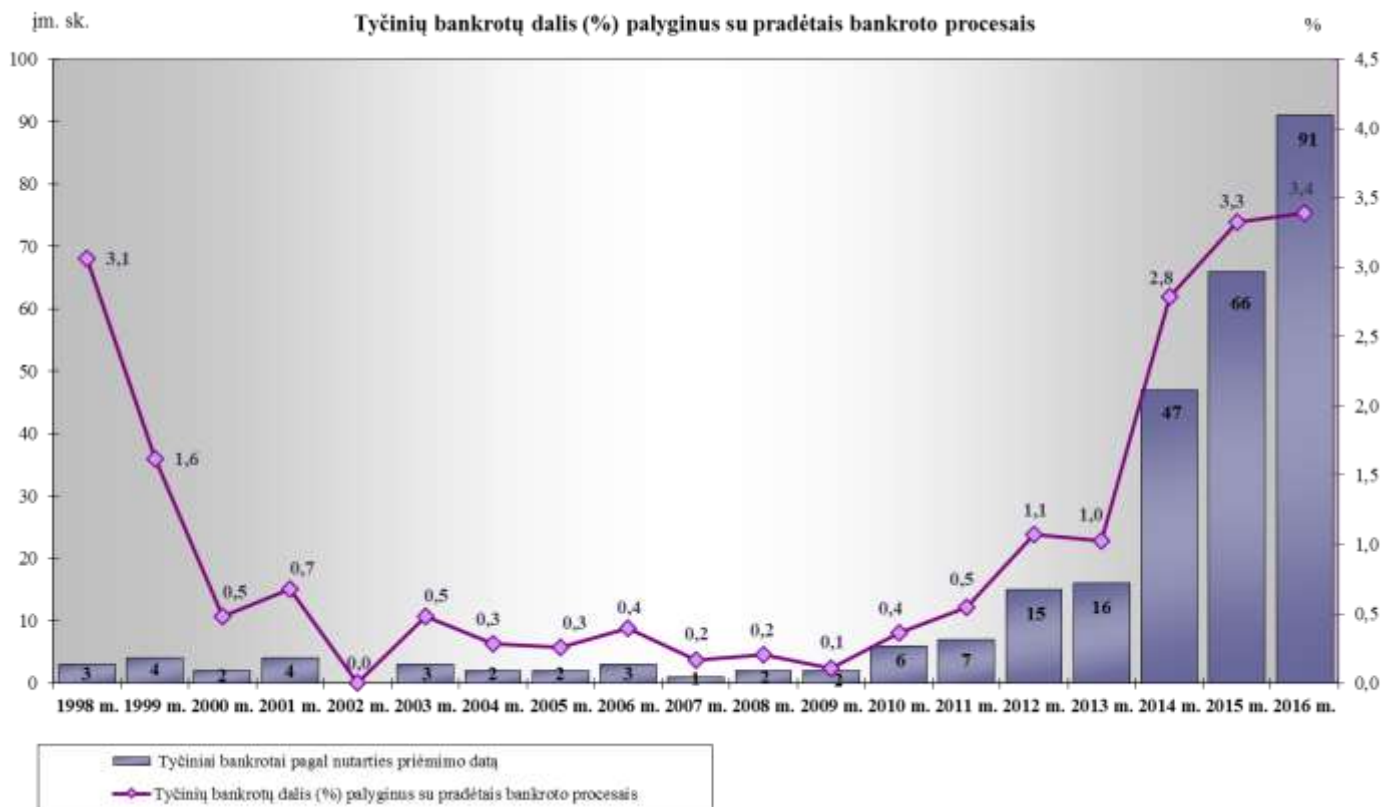
5 paveikslas

Tyčiniai bankrotai

Per visą laikotarpį nuo 1993 m. iki 2016 m. bankroto procesai 280 įmonėms pripažinti tyčiniais (t. y. 1,3 proc. nuo visų pradėtų bankroto procesų), iš kurių 4 įmonėms bankroto pripažinimas tyčiniu panaikintas.

Pastaraisiais metais nuo 2013 m. spalio 1 d. įsigaliojo Įmonių bankroto įstatymo pakeitimai, kurie tiksliau apibrėžė tyčinio bankroto reglamentavimą, kas įtakojo bankrotų pripažinimą tyčiniais skaičiaus augimą. Lyginant 2016 m. su 2015 m. matyti, kad tyčinių bankroto procesų išaugo 37,9 proc., lyginant 2015 m. su 2014 m. – 40,4 proc., o 2014 m. su 2013 m. tyčinių bankroto procesų skaičius išaugo beveik tris kartus. Augant tyčinių bankroto procesų skaičiui, šių procesų dalis bendrame bankrutuojančių įmonių skaičiuje taip pat didėja: 2013 m. buvo tik 1 proc., o 2016 m. tai sudaro 3,4 proc. (žr. 6 paveikslą).

Bankroto procesai pagal teisinę formą

Per 2016 m. dažniausiai bankroto procesas buvo inicijuojamas uždarosioms akcinėms bendrovėms (76,6 proc.) ir individualioms įmonėms (18,2 proc.).

2016 m., palyginti su 2015 m., uždarosioms akcinėms bendrovėms pradėtų bankroto procesų skaičius išaugo 17 proc., o pradėtų bankroto procesų individualioms įmonėms padaugėjo daugiau nei keturis kartus. Mažų bendrijų bankroto procesų skaičius išaugo 2,3 karto (126,1 proc.) (žr. 1 lentelę).

1 lentelė

Pradėtų bankroto procesų pagal teisinę formą skaičiaus palyginimas

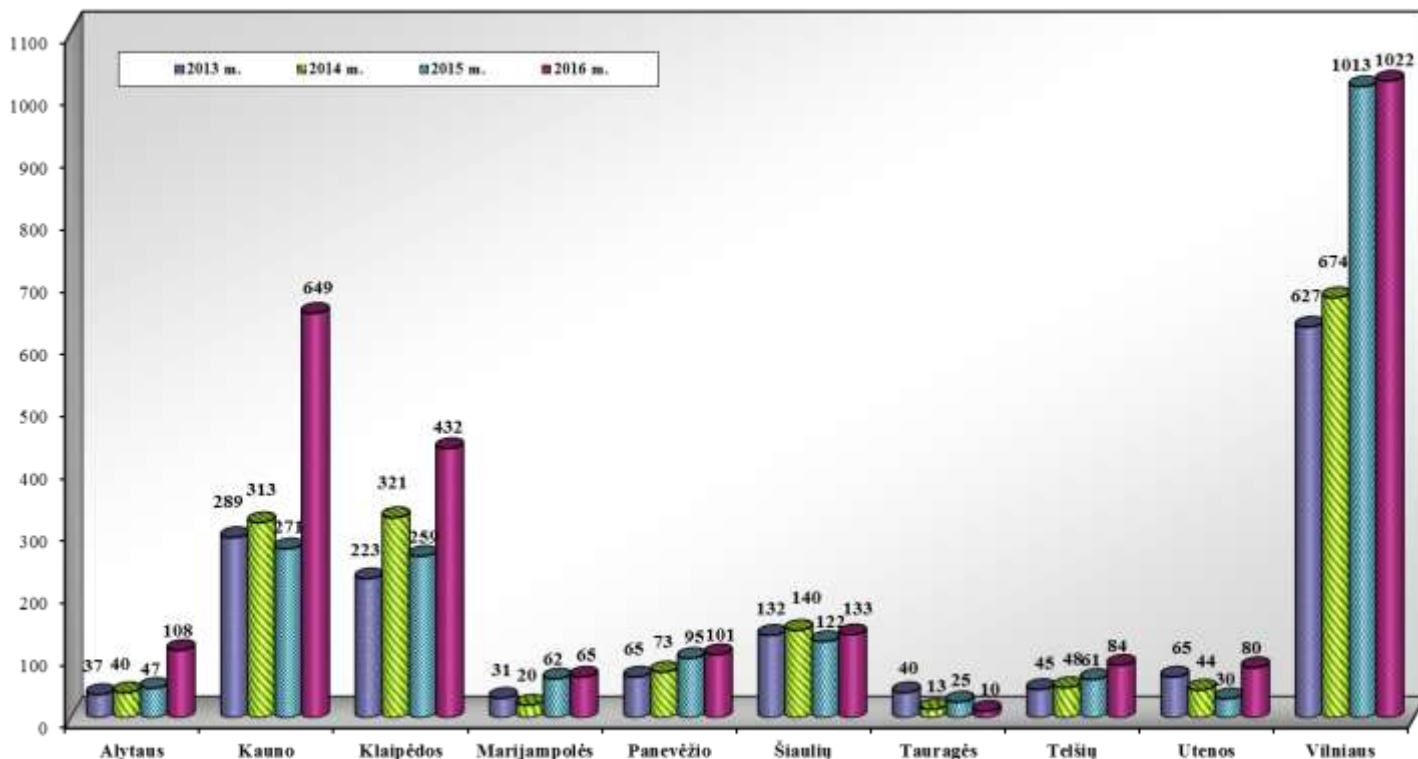
Teisinė forma	2015 m.		2016 m.		2016/ 2015 m. pokytis %	1993–2016 m. gruodžio 31 d.	
	įm. sk.	%	įm. sk.	%		įm. sk.	%
Valstybės ir savivaldybių įmonės	0	0,0	1	0,0	-	82	0,4
Tikrosios ir komandinės ūkinės bendrijos	5	0,3	3	0,1	-40,0	45	0,2
Uždarnosios akcinės bendrovės	1758	88,6	2056	76,6	17,0	16769	80,3
Akcinės bendrovės	8	0,4	5	0,2	-37,5	500	2,4
Žemės ūkio bendrovės	6	0,3	11	0,4	83,3	235	1,1
Viešosios įstaigos	38	1,9	38	1,4	0,0	225	1,1
Asociacijos	19	1,0	18	0,7	-5,3	72	0,3
Kooperatinės bendrovės ir jų sąjungos	8	0,4	7	0,3	-12,5	127	0,6
Individualios įmonės	117	5,9	489	18,2	317,9	2709	13,0
Mažoji bendrija	23	1,2	52	1,9	126,1	81	0,4
Kitos	3	0,2	4	0,1	33,3	49	0,2
Iš viso:	1985	100,0	2684	100,0	35,2	20894	100,0

Bankroto procesai pagal apskritis

Per 2016 m. didžiausiu bankroto procesų skaičiumi pasižymi didžiųjų miestų apskritys: Vilniaus (38,1 proc.), Kauno (24,2 proc.) ir Klaipėdos (16,1 proc.). Mažiausiai bankroto procesų pradėta Tauragės (0,4 proc.) ir Marijampolės (2,4 proc.) apskrityse (žr. 7 paveikslą).

7 paveikslas

Pradėti bankroto procesai pagal apskritis

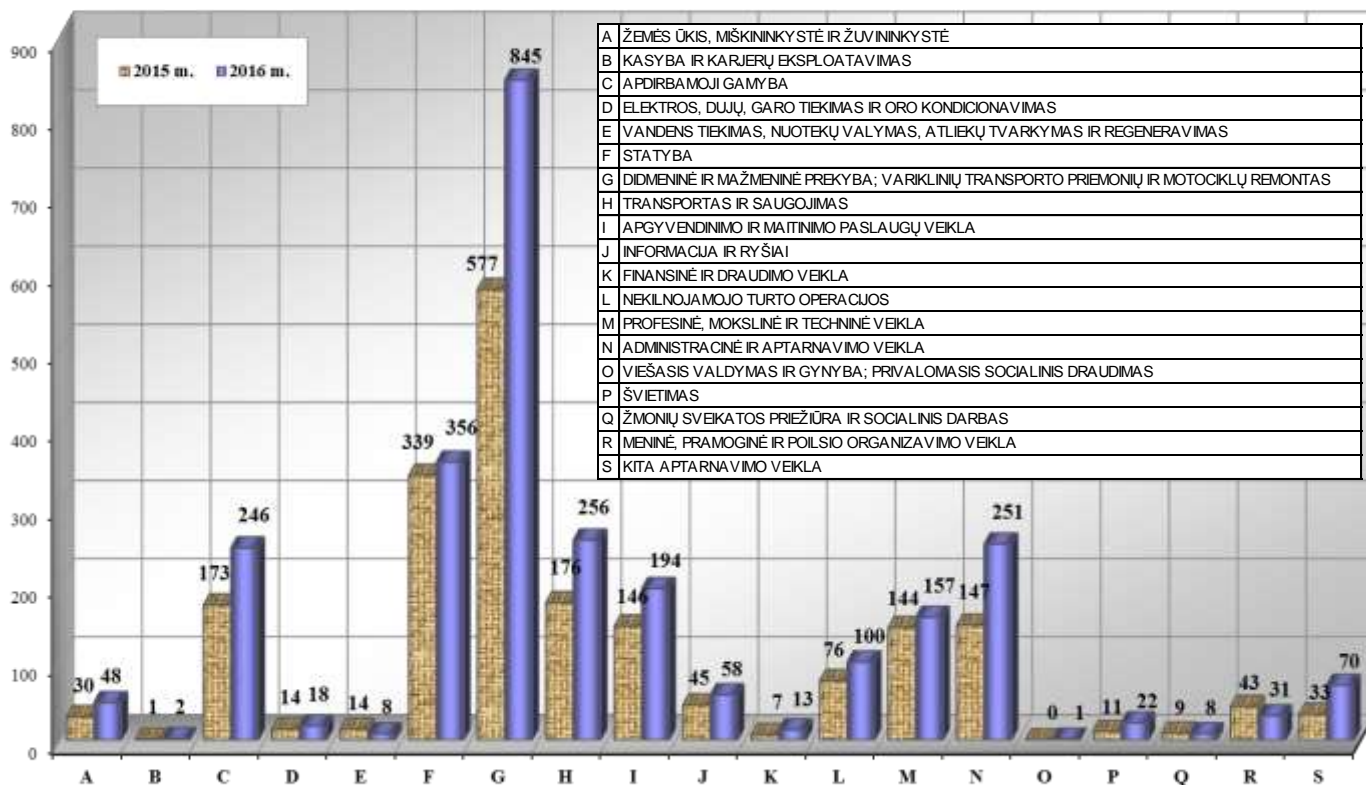

2016 m., palyginti su 2015 m., bankrutuojančių įmonių skaičius daugiausia išaugo Kauno (378 įm., t.y. 139,5 proc.), Utenos (50 įm., t.y. 166,7 proc.), Alytaus (61 įm., t.y. 129,8 proc.) ir Klaipėdos (173 įm., t.y. 66,8 proc.) apskrityse. Marijampolės (3 įm., t.y. 4,8 proc.), Panevėžio (6 įm., t.y. 6,3 proc.), Šiaulių (11 įm., t.y. 9 proc.) bei Vilniaus (9 įm., t.y. 0,9 proc.) apskrityje bankroto procesų skaičius išliko panašus. Vienintelėje Tauragės (-15 įm., t.y. -60 proc.) apskrityje bankrutavo mažesnis įmonių skaičius.

Bankroto procesai pagal ekonominės veiklos rūšis

Nagrinėjant 2016 m. pradėtus bankroto procesus pagal ekonominės veiklos rūšis matyti, kad daugiausia bankroto procesų pradėta didmenine ir mažmenine prekyba (G) (31,5 proc.), statyba (F) (13,3 proc.), transportu ir saugojimu (H) (9,5 proc.), administracine ir aptarnavimo veikla (N) (9,4 proc.), apdirbamąja gamyba (C) (9,2 proc.), apgyvendinimo ir maitinimo paslaugų veikla (I) (7,2 proc.) bei profesine, moksline ir technine veikla (M) (5,8 proc.) užsiimančioms įmonėms (žr. 8 paveikslą).

Lyginant 2016 m. duomenis su 2015 m. duomenimis pastebima, kad didžiausias bankroto procesų skaičiaus augimas pastebimas didmenine ir mažmenine prekyba (G) (268 įm., t.y. 46,4 proc.), administracine ir aptarnavimo veikla (N) (104 įm., t.y. 70,7 proc.), transporto ir saugojimo (H) (80 įm., t.y. 45,5 proc.), apdirbamąja gamyba (C) (73 įm., t.y. 42,2 proc.), apgyvendinimo ir maitinimo paslaugų veikla (I) (48 įm., t.y. 32,9 proc.), kita aptarnavimo veikla (S) (37 įm., t.y. 112,1 proc.) ir nekilnojamojo turto operacijų (L) (24 įm., t.y. 31,6 proc.) veikla užsiimančių įmonių tarpe. Nagrinėjant visas kitas ekonominės veiklos rūšis bankroto procesų skaičiaus augimas nežymus, o mažėjo bankroto procesų tik keliose veiklose: menine, pramogine ir poilsio organizavimo veikloje (R) (-12 įm., t.y. -27,9 proc.) bei vandens tiekimo, nuotekų valymo, atliekų tvarkymo ir regeneravimo (E) (-6 įm., t.y. -42,9 proc.) veikloje.

Nors didmeninės ir mažmeninės prekybos (G) įmonių bankrutuoja daugiausia, tačiau lyginant visų veiklų bankroto procesų pasiskirstymą su Lietuvoje veikiančiomis įmonėmis pastebima, kad didžioji bankroto procesų dalis sudaro administracinėje ir aptarnavimo veikloje (N) (7,5 proc.), apgyvendinimo ir maitinimo paslaugų veikloje (I) (5,5 proc.) bei statybos (F) (4,6 proc.) veikloje (žr. 2 lentelę).

2 lentelė

Pradėtų bankroto procesų skaičiaus palyginimas su veikiančiomis įmonėmis

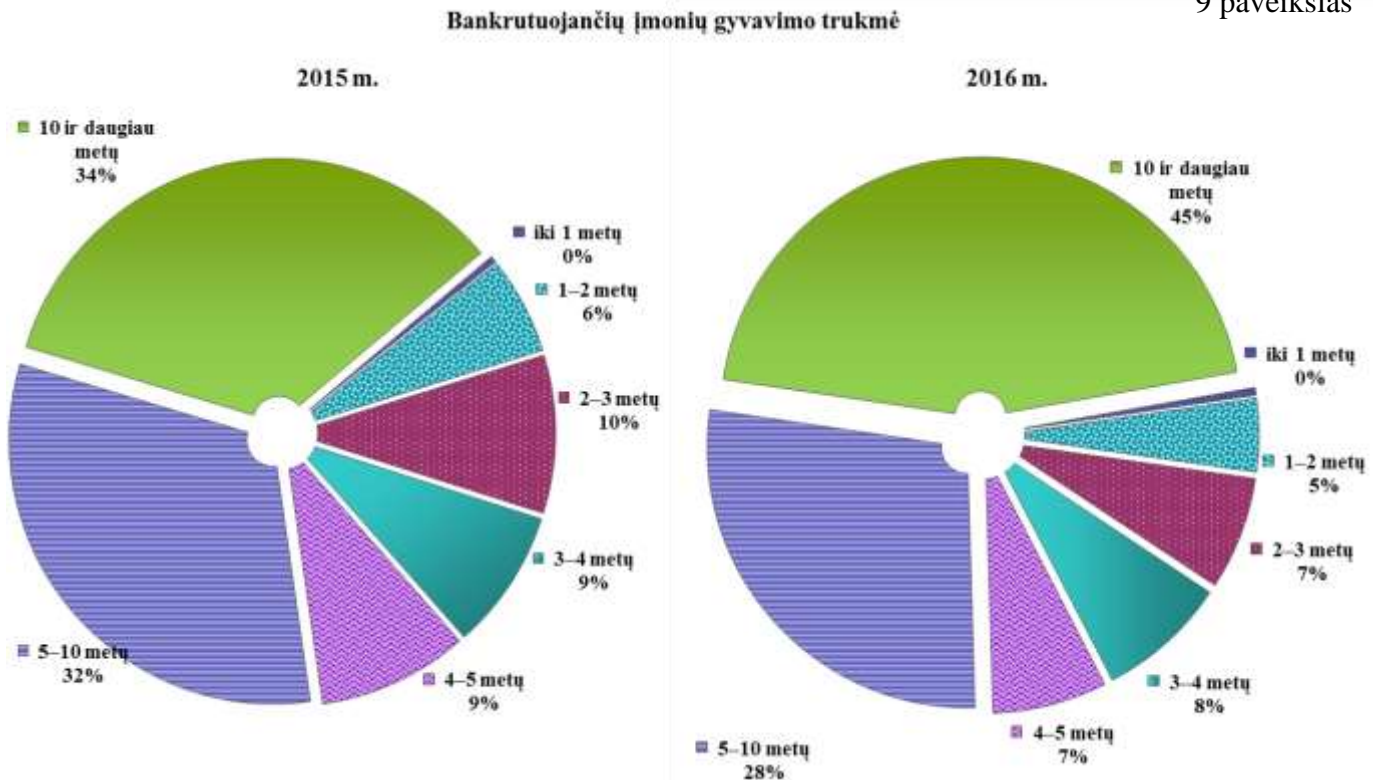
Eil. Nr.	Ekonominės veiklos rūšis pagal EVRK2	2016-12-31 veikiančios įmonės*		2016 m. pradėti bankroto procesai		Bankroto procesų dalis veikiančių įmonių skaičiuje (%)
		įm. sk.	%	įm. sk.	%	
1.	A Žemės ūkis, miškininkystė ir žuvininkystė	2428	2,3	48	1,8	2,0
2.	B Kasyba ir karjerų eksploatavimas	121	0,1	2	0,1	1,7
3.	C Apdirbamoji gamyba	7848	7,5	246	9,2	3,1
4.	D Elektros, dujų, garo tiekimas ir oro kondicionavimas	1040	1,0	18	0,7	1,7
5.	E Vandens tiekimas, nuotekų valymas, atliekų tvarkymas ir regeneravimas	424	0,4	8	0,3	1,9
6.	F Statyba	7749	7,4	356	13,3	4,6
7.	G Didmeninė ir mažmeninė prekyba; variklinių transporto priemonių ir motociklų remontas	25345	24,4	845	31,5	3,3
8.	H Transportas ir saugojimas	8029	7,7	256	9,5	3,2
9.	I Apgyvendinimo ir maitinimo paslaugų veikla	3528	3,4	194	7,2	5,5
10.	J Informacija ir ryšiai	3442	3,3	58	2,2	1,7
11.	K Finansinė ir draudimo veikla	826	0,8	13	0,5	1,6
12.	L Nekilnojamojo turto operacijos	4786	4,6	100	3,7	2,1
13.	M Profesinė, mokslinė ir techninė veikla	10964	10,5	157	5,8	1,4
14.	N Administracinė ir aptarnavimo veikla	3355	3,2	251	9,4	7,5
15.	O Viešasis valdymas ir gynyba; privalomasis socialinis draudimas	517	0,5	1	0,0	0,2
16.	P Švietimas	3987	3,8	22	0,8	0,6
17.	Q Žmonių sveikatos priežiūra ir socialinis darbas	3517	3,4	8	0,3	0,2
18.	R Meninė, pramoginė ir poilsio organizavimo veikla	5164	5,0	31	1,2	0,6
19.	S Kita aptarnavimo veikla	11004	10,6	70	2,6	0,6
	Iš viso:	104074	100,0	2684	100,0	2,6

*Lietuvos statistikos departamento duomenimis

Bankrutuojančių įmonių gyvavimo ir baigtų bankroto procesų trukmė

Nagrinėjant 2016 m. bankrutuojančių įmonių gyvavimo trukmę (nuo įmonės įregistravimo dienos iki bankroto paskelbimo dienos) pastebima, kad viena įmonė iki bankroto gyvavo vidutiniškai 11 m., 2015 m. – 9 m. Daugiausia 2016 m. bankrutuojančių įmonių gyvavo 10 ir daugiau metų (45 proc.) bei 5–10 metų (28 proc.) (žr. 9 paveikslą).

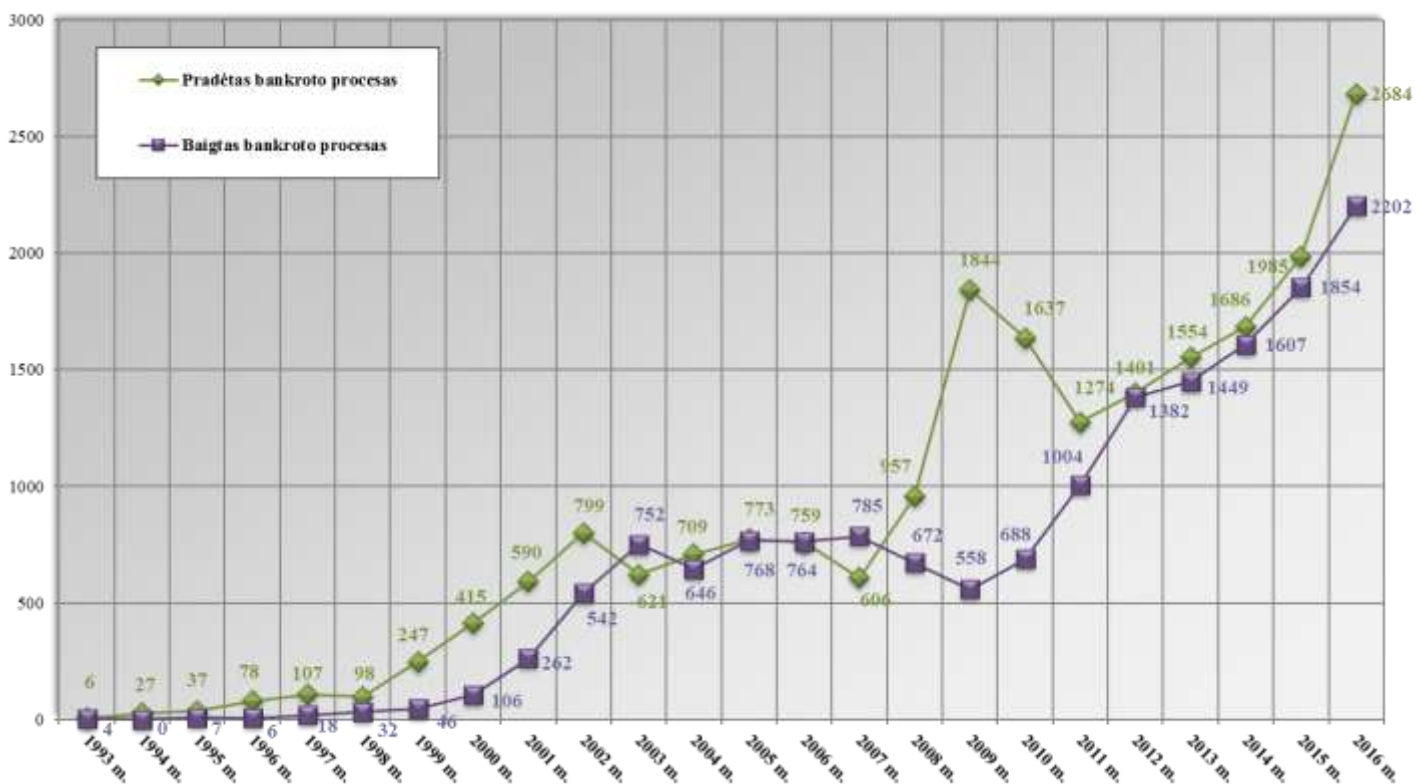
9 paveikslas

Per 2016 m. baigti 2202 bankroto procesai, iš jų 2135 įmonių išregistruotos dėl bankroto (t.y. 97 proc.). Palyginus 2016 m. duomenis su 2015 m. pastebima, kad išregistruotų įmonių skaičius išaugo 17,4 proc. (2015 m. – 1819 įm.). Pastaraisiais metais pastebimas tendencingas baigtų ir pradėtų bankroto procesų augimas (žr. 10 paveikslą).

10 paveikslas

Pradėtų ir baigtų bankroto procesų skaičiaus dinamika

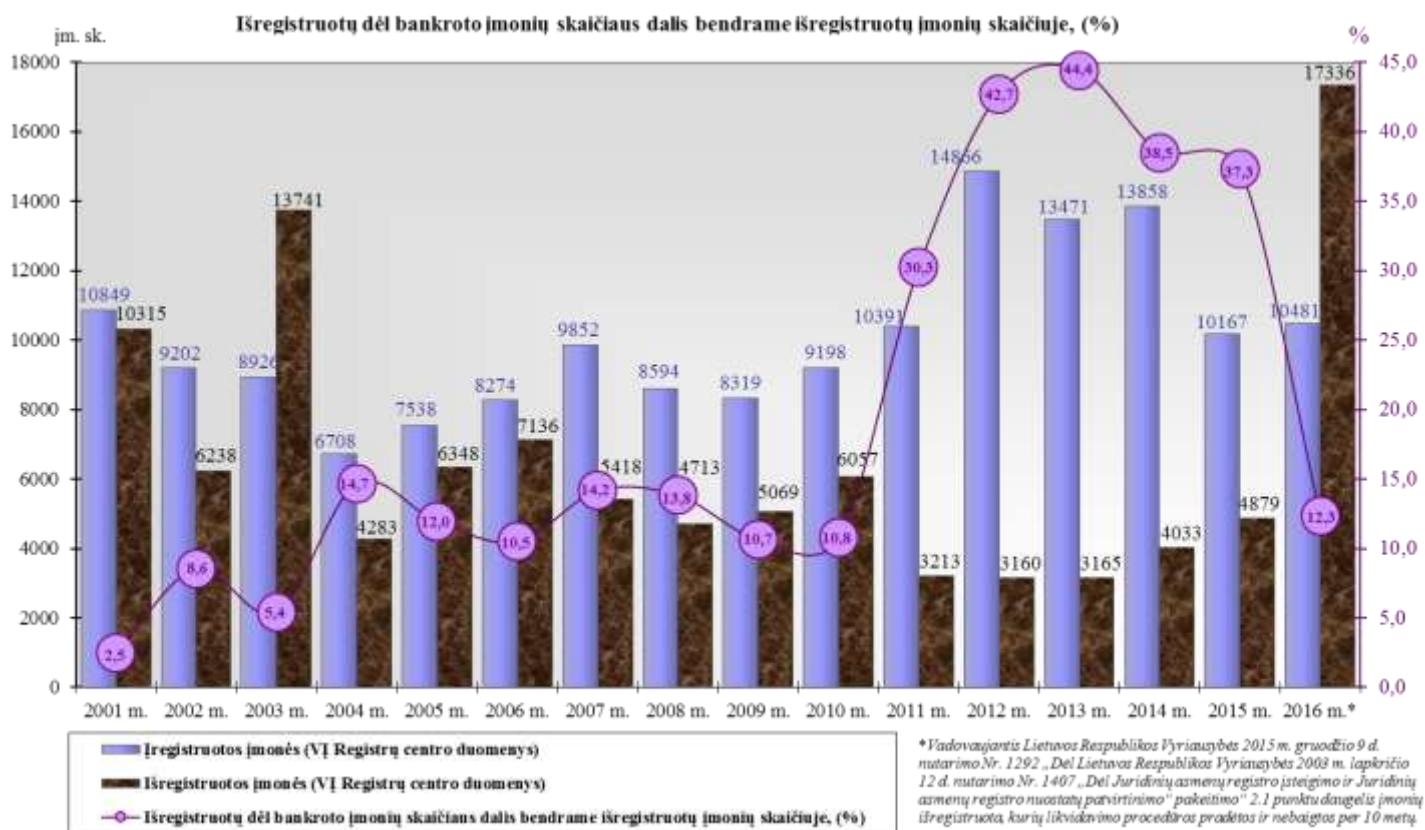

Nagrinėjant bankroto proceso trukmę pastebima, kad pastaruoju metu bankroto procesas trumpėja: per 2016 m. išregistruotų įmonių bankroto procedūros vidutiniškai truko 2,1 m., o per atitinkamą 2015 m. laikotarpį – 2,4 m.

Juridinių asmenų registro duomenų palyginimas

VĮ Registrų centro duomenimis Juridinių asmenų registre (toliau – JAR) neišregistruotų įmonių 2016 m. pabaigoje buvo 218689 įmonių. Per 2016 m. įregistruota 10481 įmonė, t. y. 3,1 proc. daugiau nei per 2015 metus. Analizuojant išregistruotų įmonių skaičių matyti, kad 2016 m. dėl bankroto išregistruotos įmonės sudarė 12,3 proc. visų iš JAR išregistruotų įmonių, ši dalis ženkliai sumažėjo dėl labai didelio išregistruotų įmonių skaičiaus. Pastaraisiais metais išregistruotų įmonių dėl bankroto skaičius buvo apie 37–44 proc., tačiau 2016 m. proc. išregistruojamų įmonių skaičius išaugo 3,5 karto. (žr. 11 paveikslą).

11 paveikslas

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2015 m. gruodžio 9 d. nutarimo Nr. 1292 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. lapkričio 12 d. nutarimo Nr. 1407 „Dėl Juridinių asmenų registro įsteigimo ir Juridinių asmenų registro nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ 2.1 punktu daugelis įmonių 2016 metais buvo išregistruota, kurių likvidavimo procedūros pradėtos ir nebaigtos per 10 metų.

GARANTINIO FONDO ADMINISTRAVIMAS

2016 m. Garantinio fondo administratorius gavo 870 bankrutuojančių ir bankrutavusių įmonių paraiškas skirti lėšas iš Garantinio fondo, kuriose prašoma skirti išmokas 9012 bankrutuojančių ir bankrutavusių įmonių darbuotojams. Prašoma skirti išmokų suma darbuotojams sudaro 8752,1 tūkst. Eur, vienam darbuotojui vidutiniškai apie 1,0 tūkst. Eur (žr. 3 lentelę).

Per 2016 m. prašoma skirti iš Garantinio fondo lėšų 13,3 tūkst. Eur sumą banko operacijoms apmokėti ir 79,3 tūkst. Eur sumą bankroto administratoriams už paraiškų parengimą.

Lyginant 2016 m. ir 2015 m., Garantinio fondo administratoriaus gautų paraiškų skaičius sumažėjo 4,08 proc. (2015 m. gauta 907 paraiškos, 2016 m. – 870 paraiškų). 2016 m. paraiškose nurodytų darbuotojų skaičius sumažėjo 1,43 proc. lyginant su 2015 m. (2015 m. – 9142 darbuotojai,

2016 m. – 9012 darbuotojų). Lyginant 2016 m. ir 2015 m. paraiškose prašomų skirti išmokų darbuotojams sumas, matyti, kad šis rodiklis padidėjo 7,27 proc. (2015 m. prašomų išmokų darbuotojams suma sudarė 8159,0 tūkst. Eur, o 2016 m. – 8752,1 tūkst. Eur).

3 lentelė

Garantinio fondo administratoriaus gautų paraiškų duomenų suvestinė

Laikotarpis	Gautų paraiškų duomenys					
	Paraiškų skaičius (vnt.)		Darbuotojų skaičius (žm.)		Prašoma skirti darbuotojams išmokų suma (tūkst. Eur)	
	2015 m.	2016 m.	2015 m.	2016 m.	2015 m.	2016 m.
Sausis	46	55	357	478	275,4	370,9
Vasaris	102	82	1260	984	951,4	964,5
Kovas	85	106	719	1577	574,8	1620,3
Balandis	106	70	965	666	867,6	919,3
Gegužė	74	56	979	367	885,0	277,3
Birželis	91	71	1102	589	1115,3	493,8
Liepa	71	59	931	552	1004,6	493,2
Rugpjūtis	47	74	487	523	377,8	439,8
Rugsėjis	74	70	693	626	598,3	589,7
Spalis	68	83	536	1205	449,6	1124,1
Lapkritis	67	61	578	686	542,8	689,1
Gruodis	76	83	535	759	516,4	770,1
Iš viso:	907	870	9142	9012	8159,0	8752,1

2016 m. buvo organizuojami ir įvyko 18 Garantinio fondo tarybos posėdžių. Per 2016 m. Garantinio fondo taryba priėmė sprendimus dėl išmokų iš Garantinio fondo lėšų skyrimo pagal 832 Garantinio fondo administratoriaus išnagrinėtas paraiškas. Iš viso per laikotarpį Garantinio fondo taryba skyrė 7393,8 tūkst. Eur su darbo santykiais susijusių išmokų iš Garantinio fondo lėšų 7703 darbuotojams (vidutiniškai 1,0 tūkst. Eur vienam darbuotojui) (žr. 4 lentelę).

4 lentelė

2016 m. Garantinio fondo tarybos posėdžių suvestinė duomenys

Eil. Nr.	Garantinio fondo tarybos posėdžio data	Paraiškų, dėl kurių priimtas sprendimas posėdyje, skaičius (vnt.)	Darbuotojų, kuriems skirtos Garantinio fondo lėšos, skaičius (žm.)	Skirta Garantinio fondo lėšų darbuotojams pagal paraiškas (tūkst. Eur)
1.	2016-03-04	110	788	690,8
2.	2016-03-25	64	429	386,7
3.	2016-04-07	40	837	869,2
4.	2016-04-21	55	893	873,5
5.	2016-05-05	28	470	728,5
6.	2016-05-20	45	342	306,5
7.	2016-06-16	43	200	184,6
8.	2016-06-30	31	153	144,5
9.	2016-07-14	35	172	108,9
10.	2016-08-05	33	388	348,8
11.	2016-08-26	50	339	324,3
12.	2016-09-19	35	302	299,3
13.	2016-10-06	0	0	0
14.	2016-10-13	65	521	383,3
15.	2016-11-11	52	338	380,7
16.	2016-11-30	44	341	306,2
17.	2016-12-19	91	1138	1007,2
18.	2016-12-30	11	52	50,8
Iš viso:		832	7703	7393,8

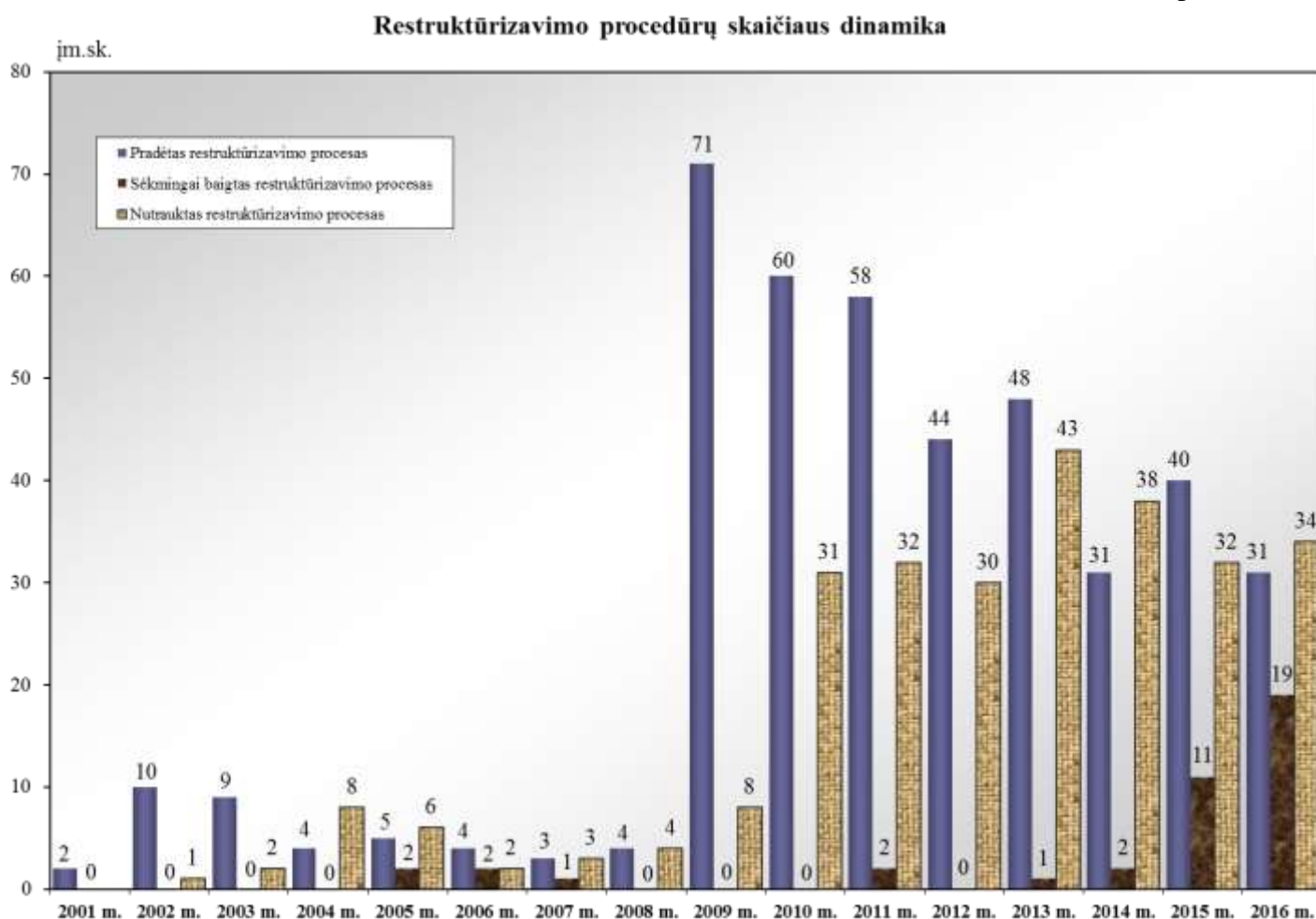
Garantinio fondo taryba taip pat per 2016 m. skyrė 60,9 tūkst. Eur išmokų bankroto administratoriams už paraiškų parengimą ir 3,3 tūkst. Eur išmokų banko operacijoms apmokėti.

2016 m. Taryba Garantinio fondo tarybai svarstyti pateikė 8,88 proc. mažiau paraiškų, lyginant su 2015 m. (2015 m. – 913 paraiškų, o 2016 m. – 832 paraiškos). Darbuotojų, kuriems buvo skirtos išmokos iš Garantinio fondo lėšų, skaičius 2016 m. yra 14,87 proc. mažesnis nei 2015 m. (2015 m. išmokos iš Garantinio fondo lėšų skirtos 9048 darbuotojams, o 2016 m. – 7703 darbuotojams). Vertinant 2016 m. ir 2015 m. Garantinio fondo tarybos posėdžiuose skirtų išmokų iš Garantinio fondo lėšų darbuotojams sumas, matyti, kad šis rodiklis mažėjo 7,57 proc. (2015 m. skirtų išmokų darbuotojams suma sudarė 7998,8 tūkst. Eur, 2016 m. – 7393,8 tūkst. Eur).

ĮMONIŲ RESTRUKTŪRIZAVIMAS

Nuo Įmonių restruktūrizavimo įstatymo taikymo pradžios (2001-07-01) iki 2016-12-31 iš viso restruktūrizavimo procesai pradėti 424 įmonėms, iš kurių 40 įmonių sėkmingai baigtos restruktūrizuoti (tačiau dviem iš jų iškeltos bankroto bylos), 277 įmonių restruktūrizavimo procesai buvo nutraukti (iš jų 222 įmonėms iškelta bankroto byla), o 101 įmonei 2016 m. pabaigoje restruktūrizavimo procesai buvo tebevykdomi. Per 2016 m. pradėti 31 restruktūrizavimo procesai, t. y. 9 įmonėmis (-22,5 proc.) mažiau nei atitinkamu 2015 m. laikotarpiu (40 įm.) (žr. 12 paveikslą).

12 paveikslas

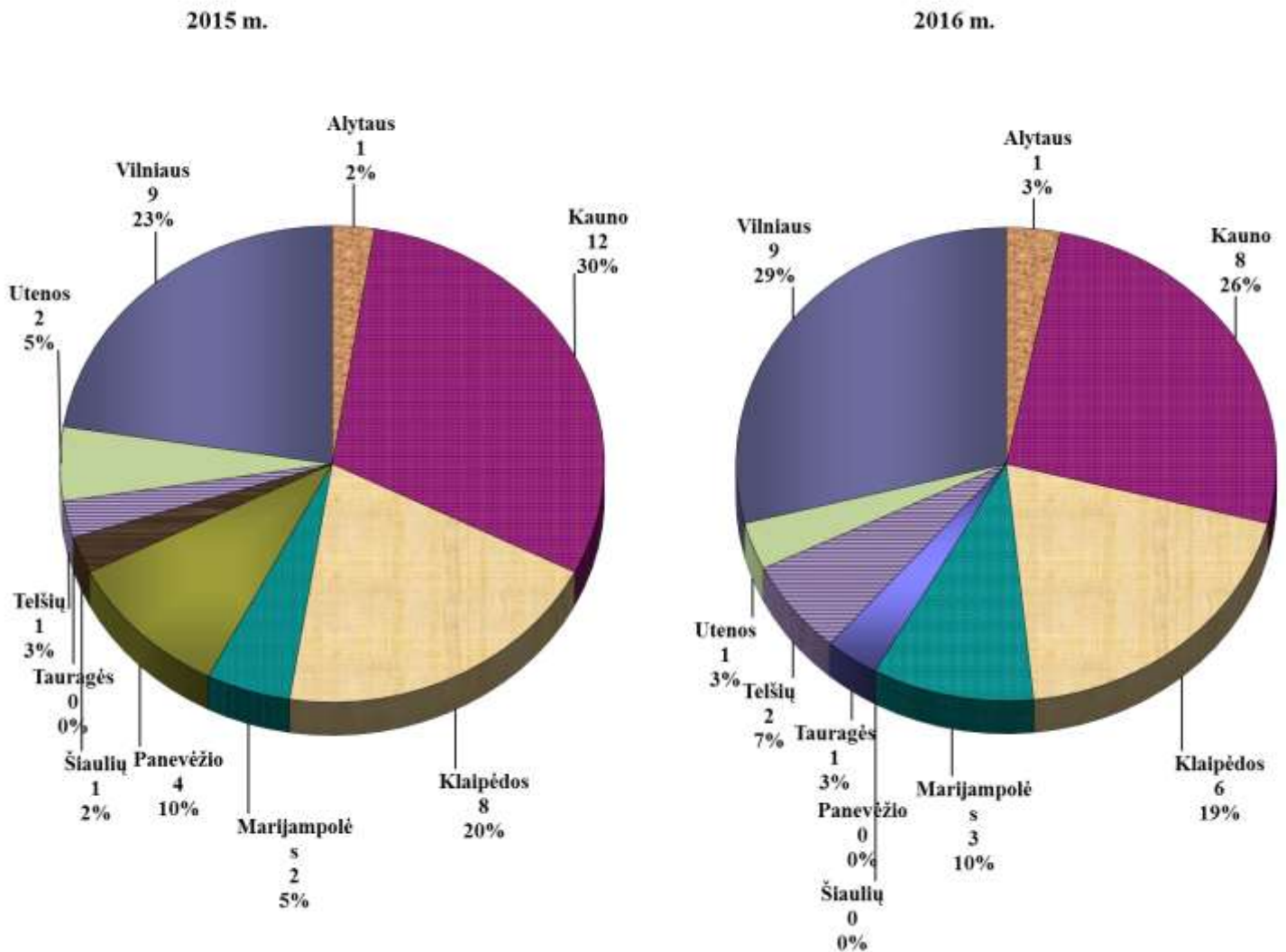
Per 2016 m. restruktūrizavimo planai buvo patvirtinti 18 įmonių, t. y. 5 įm. (-21,7 proc.) mažiau nei atitinkamu 2015 m. laikotarpiu (23 įm.).

Restruktūrizavimo procesai pagal apskritis

Per 2016 m. 9 restruktūrizavimo procesai (29 proc.) pradėti Vilniaus apskrityje, 8 restruktūrizavimo procesai (25,8 proc.) – Kauno apskrityje, 6 restruktūrizavimo procesai (19,4 proc.) – Klaipėdos apskrityje, 3 restruktūrizavimo procesai (9,7 proc.) – Marijampolės apskrityje, 2 restruktūrizavimo procesai (6,5 proc.) – Telšių apskrityje, po 1 restruktūrizavimo procesą (3,2 proc.) – Alytaus, Tauragės ir Utenos apskrityse. Panevėžio ir Šiaulių apskrityse restruktūrizavimo bylų per 2016 metus iš viso nebuvo inicijuota (žr. 13 paveikslą).

13 paveikslas

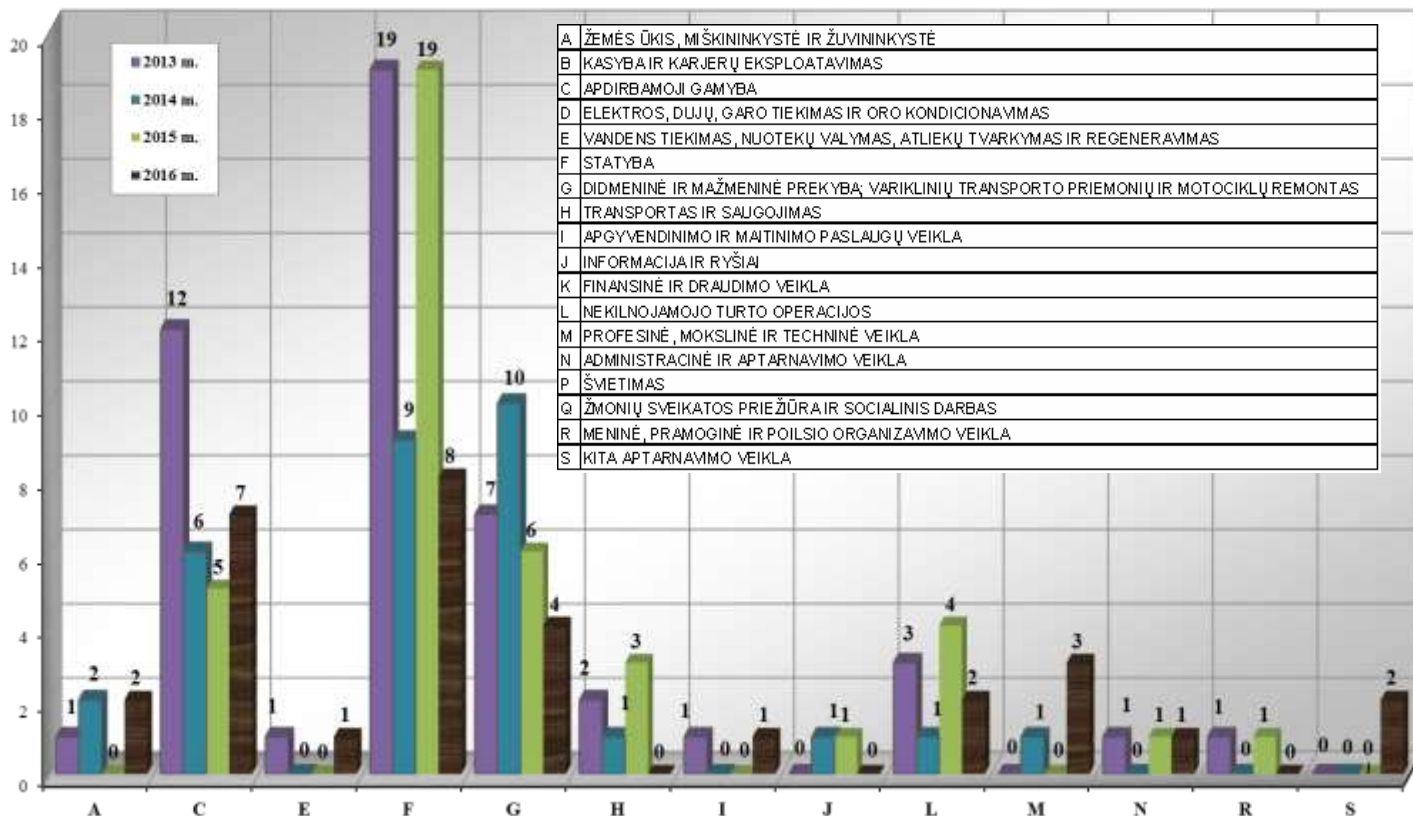
Pradėti restruktūrizavimo procesai pagal apskritis

Restruktūrizavimo procesai pagal ekonominės veiklos rūšis

Per 2016 m. 8 restruktūrizavimo procesai (25,8 proc.) pradėti įmonėms, užsiimančioms statyba (F), 7 (22,6 proc.) – apdirbamąja gamyba (C), 4 (12,9 proc.) – didmenine ir mažmenine prekyba (G), 3 (9,7 proc.) – profesine, moksline ir technine veikla (M), po 2 (6,5 proc.) – žemės ūkiu, miškininkyste ir žuvininkyste (A), nekilnojamojo turto operacijomis (L) ir kita aptarnavimo veikla (S). (žr. 14 paveikslą).

Pradėti restruktūrizavimo procesai pagal ekonominės veiklos rūšis

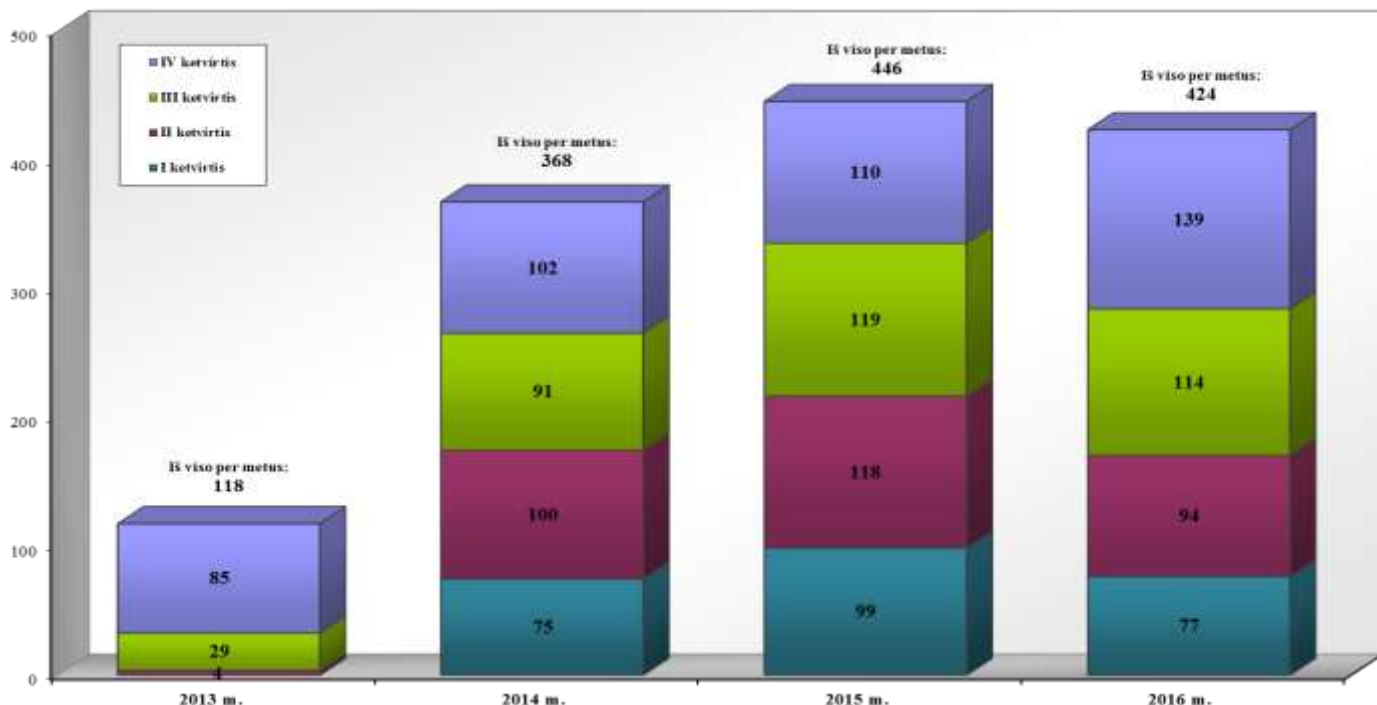

FIZINIŲ ASMENŲ BANKROTAS

Nuo Fizinų asmenų bankroto įstatymo įsigaliojimo (2013-03-01) iki 2016-12-31 bankroto bylos iškeltos 1356 fiziniams asmenims, iš kurių 824 fiziniams asmenims (t. y. 60,8 proc.) patvirtinti kreditorių reikalavimų tenkinimo ir jo mokumo atkūrimo planai (toliau – planas), o 437 sprendimas dėl bankroto procedūros dar nepriimtas. 2016 m. pabaigoje procesas buvo vykdomas 1211 fizinių asmenų.

Per 2016 m. bankroto bylos iškeltos 424 fiziniams asmenims, t. y. -4,9 proc. mažiau nei atitinkamu 2015 m. laikotarpiu (446 asm.). (žr. 15 paveikslą).

Pradėti fizinių asmenų bankroto procesai pagal ketvirčius

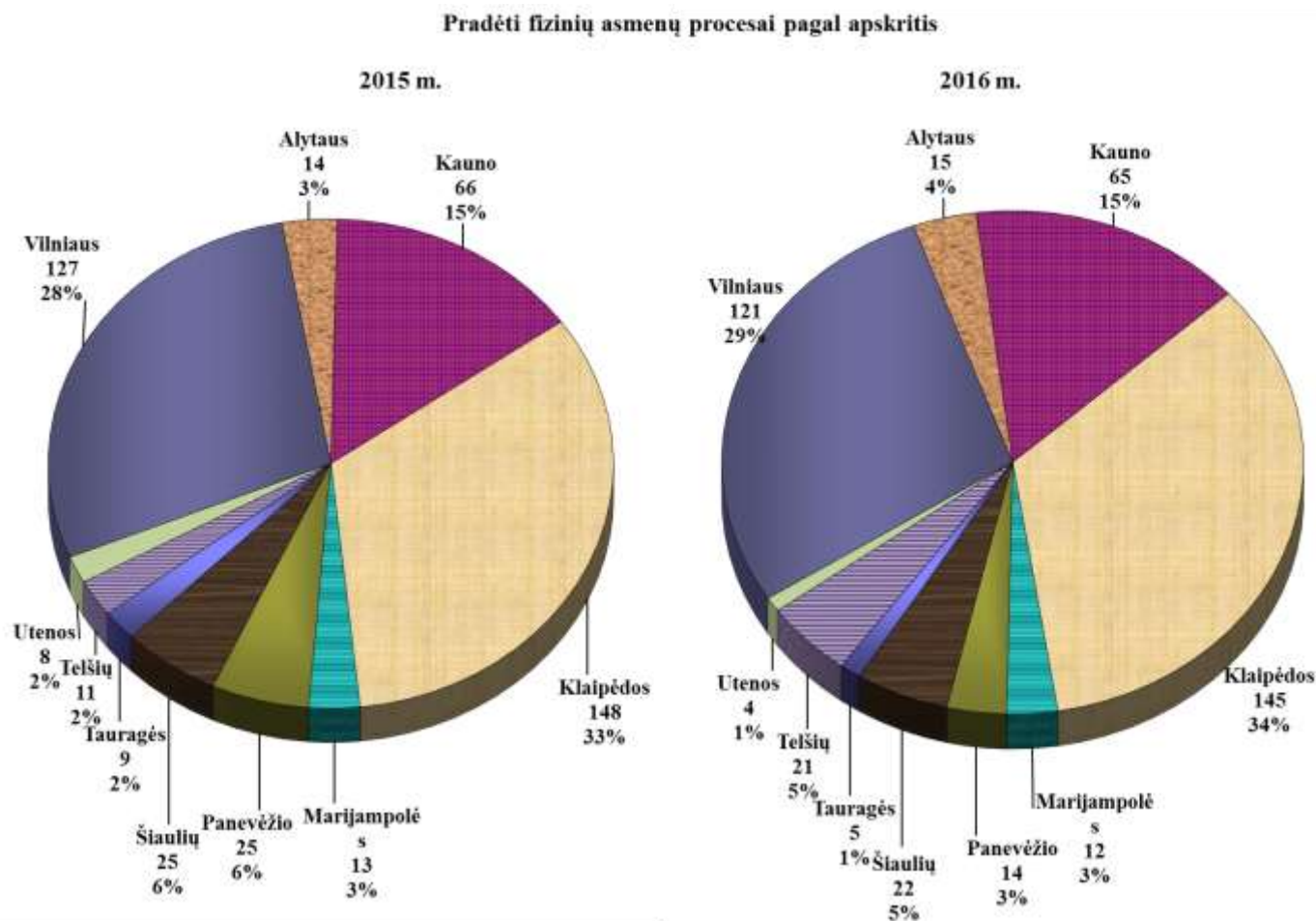
Per visą laikotarpį (nuo 2013-03-01 iki 2016-12-31) 145 fiziniams asmenims bankroto procesai (10,7 proc.) baigti: 41 fiziniam asmeniui bankroto bylos baigtos (35 fiziniai asmenys įgyvendino planą, 1 fizinis asmuo patenkino visų teismo patvirtintų kreditorių reikalavimus anksčiau nei nustatyta plane, 1 fizinis asmuo gali ir galės ateityje įvykdyti skolinius įsipareigojimus, 1 fizinis asmuo patenkino visų teismo patvirtintų kreditorių reikalavimus anksčiau nei nustatyta plane, 4 fizinių asmenų visi kreditoriai atsisakė savo reikalavimų ir teismas priėmė nutartį priimti atsisakymus, 100 fizinių asmenų bankroto bylos buvo nutrauktos, 4 fizinių asmenų bankroto bylos panaikintos.

Vadovaujantis Fizinių asmenų bankroto įstatymo 9 str. 1 d. fizinio asmens bankroto byla gali būti iškeliamą supaprastinta tvarka, kai fizinio asmens kreditorių reikalavimų tenkinimo ir jo mokumo atkūrimo plano projektas pagal šio įstatymo nuostatas parengiamas iki pareiškimo iškelti fizinio asmens bankroto bylą pateikimo teismui dienos. Nuo 2013-03-01 iki 2016-12-31 bankroto bylos supaprastinta tvarka iškeltos 8 fiziniams asmenims.

Per 2016 m. fizinio asmens kreditorių reikalavimų tenkinimo ir jo mokumo atkūrimo planai buvo patvirtinti 281 fiziniam asmeniui, t. y. -14,3 proc. mažiau nei per 2015 m. (328 asm.).

Per 2016 m. daugiausia fizinių asmenų bankroto procesų pradėta Klaipėdos (145 asm. arba 34,2 proc.), Vilniaus (121 asm. arba 28,5 proc.) ir Kauno (65 asm. arba 15,3 proc.) apskrityse (žr. 16 paveikslą).

16 paveikslas

BANKROTO IR RESTRUKTŪRIZAVIMO ADMINISTRATORIAI

2016 m. gruodžio 31 d. teisę teikti įmonių bankroto administravimo paslaugas turėjo 519 fizinių ir 322 juridinių asmenų, 79 asmenys turėjo teisę dirbti bankroto administratoriaus padėjėju. Teisę teikti įmonių restruktūrizavimo administravimo paslaugas turėjo 108 fiziniai ir 56 juridiniai asmenys. Per 2016 m. teisę teikti įmonių bankroto administravimo paslaugas įgijo 12 fizinių ir 16 juridinių asmenų, 13 asmenų įgijo teisę dirbti bankroto administratoriaus padėjėju. Teisę teikti įmonių restruktūrizavimo administravimo paslaugas įgijo 6 fiziniai asmenys ir 1 juridinis asmuo. Per 2016 m. teisę teikti įmonių bankroto administravimo paslaugas prarado 8 fiziniai (iš jų: panaikinti 7 bankroto administratoriaus pažymėjimai ir 1 asmuo jo prašymu buvo išbrauktas iš asmenų, teikiančių bankroto administravimo paslaugas, sąrašo, tačiau pažymėjimas nebuvo panaikintas) ir 15 juridinių asmenų. Teisės dirbti bankroto administratoriaus padėjėju neprarado nei vienas asmuo. Teisę teikti įmonių restruktūrizavimo administravimo paslaugas prarado 3 fiziniai asmenys (iš jų: 2 panaikinti ir 1 restruktūrizavimo administratoriaus pažymėjimas buvo panaikintas 2014-08-07 Departamento direktoriaus sprendimu, kuris buvo apskūstas, buvo pritaikytos teismo laikinosios priemonės ir 2016 m. įsiteisėjusiu teismo sprendimu Departamento direktoriaus įsakymas dėl pažymėjimo panaikinimo įsigaliojo ir šis asmuo buvo išbrauktas iš sąrašo) ir 1 juridinis asmuo (žr. 5 lentelę).

5 lentelė

Bankroto ir restruktūrizavimo administratoriai (bankroto administratorių padėjėjai)

Bankroto, restruktūrizavimo administratorių įrašymas ir išbraukimas iš Sąrašo* bei suteikta ir panaikinta teisė dirbti bankroto administratoriaus padėjėju	2015 m.		2016 m.	
	Įrašyta/ Suteikta	Išbraukta/ Panaikinta	Įrašyta/ Suteikta	Išbraukta/ Panaikinta
Bankroto administratoriai (fiziniams asmenims)	23	4	12	8
Bankroto administratoriai (juridiniams asmenims)	130	2	16	15
Bankroto administratoriaus padėjėjai	22	0	13	0
Restruktūrizavimo administratoriai (fiziniams asmenims)	6	0	6	3
Restruktūrizavimo administratoriai (juridiniams asmenims)	13	1	1	1

*Asmenų, teikiančių įmonių bankroto administravimo paslaugas, sąrašą arba įmonių restruktūrizavimo administravimo paslaugas teikiančių asmenų sąrašą

Lyginant 2016 m. duomenis su 2015 m. atitinkamu laikotarpiu pastebima, kad teisę teikti įmonių bankroto administravimo paslaugas fizinių asmenų įgijo -47,8 proc. mažiau, -87,7 proc. mažiau – juridinių asmenų, -40,9 proc. mažiau – bankroto administratoriaus padėjėju. Teisę teikti įmonių restruktūrizavimo administravimo paslaugas juridinių asmenų įgijo -92,3 proc. mažiau, o fizinių asmenų įgijo toks pat administratorių skaičius.

Nuo 2015 m. spalio 1 d. įsigaliojusių Taisyklių patobulinimas, iš esmės išsprendė naujų įmonių steigimo ir jų įrašymo į Sąrašą pernelyg didelio skaičiaus augimą. Pagal iki 2015-09-31 galiojusias Taisykles administratoriaus juridinio asmens darbo krūvis buvo nustatomas vertinant tik juridinio asmens administruojamų įmonių skaičių, tačiau nevertinant jo darbuotojų faktinio užimtumo (darbo kituose juridiniuose asmenyse, bei įmonių administravimo individualiai), todėl naujai įsteigtas administratorius juridinis asmuo, nepaisant jo darbuotojų užimtumo, buvo laikomas neturinčiu darbo krūvio ir jo tikimybė būti paskirtam įmonės administratoriumi padidėdavo. Šios priežastys įtakoją per 2015 m. didelį skaičių juridinių asmenų įgyjusių teisę teikti įmonių bankroto administravimo paslaugas.

Direktorius

Audrius Linartas